ମହମ୍ମଦ ଅଲି

ବନାମ

ଆଜାଦ ମହମ୍ମଦ

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1, 1999

[ଡଃ ଏ.ଏସ୍. ଆନନ୍ଦ, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ, ଏସ୍. ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଏବଂ ଆର୍.ସି. ଲାହୋଟୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଅଧିନିୟମ, 1951:

ଧାରା 81(1)—ନିର୍ବାଚନ—ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ—ଦାଖଲ କରିବାର ତମାଦି—ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅବକାଶ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବା ପରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ—ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅବକାଶରେ ତମାଦି ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେଲା—ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅବକାଶ ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ "ବନ୍ଦ" ହୋଇନଥିବା ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଥିବା ତା27.11.1995 ରିଖର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିସୂଚନା—ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ଅଧିସୂଚନାରେ ଥିବା ବ୍ୟତିକ୍ରମ କାରଣରୁ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନର ମିଆଦ ପୁରିଯାଇଥିଲା—ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ, 1897—ଧାରା 10—ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି (ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ଅଧିନିୟମ, 1954—ଧାରା 23-A—ତମାଦି ଅଧିନିୟମ, 1963—ଧାରା 5 ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦାସ ଅରୋରା ବନାମ ଗଣେଶୀ ଲାଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, **Suppl. (2) SCR 174, ଭରସା କରାଯାଇଛି ।**

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 445/1998 ।

ଇ.ପି. ସଂଖ୍ୟା 24/1996ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ତା4.7.97ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବି.ଏସ୍. ମଲିକ, ଅଲ୍ତାଫ ହୁସେନ ଏବଂ ଡଃ କେ.ଏସ୍. ଚୌହାନ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଜେ.ଏସ୍. ଅତ୍ରି ଏବଂ ଏସ୍. ଖାନ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନିର୍ବାଚନରେ ଆପତ୍ତି କରି ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ, ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଜ୍ଞ ନିର୍ବାଚନ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 4 ଜୁଲାଇ, 1997ରେ ବିନା ବିଚାରରେ ତମାଦିର ପ୍ରାଥମିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଅପିଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଜାରି କରାଯାଇଛି ।

ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିବାଦରେ ନାହିଁ । ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ 45 ଦିନର ଅବଧି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅବକାଶ ସମୟରେ ଅର୍ଥାତ 1 ଜୁନ ,1996 ରୁ 30 ଜୁନ, 1996 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଉଭୟ ଦିନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ) ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଜୁଲାଇ 1, 1996ରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅବକାଶ ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବା ଦିନରେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଜ୍ଞ ନିର୍ବାଚନ ବିଚାରପତି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା ତା27 ନଭେମ୍ବର, 1995ରିଖର ଅଧିସୂଚନାର ପ୍ରଭାବକୁ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବା ଦିନ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନର ମିଆଦ ପୁରିଯାଇଥିବା କାରଣରୁ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅବକାଶ ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ "ବନ୍ଦ" ହୋଇନଥିଲା ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1,1999ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା *ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦାସ ଅରୋରା ବନାମ ଗଣେଶୀ ଲାଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 8343/97 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅବକାଶ ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବା ଦିନ, ଯେତେବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତମାଦି ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅବକାଶ ସମୟରେ ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ହେବା ପରେ 27 ନଭେମ୍ବର, 1995ରେ ସେହି ସମାନ ଅଧିସୂଚନାର ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ବିଚାର କରିଛନ୍ତି । ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ, 1897ର ଧାରା 10ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେବା ପରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯେ, ଅଧିସୂଚନାରେ ଥିବା ବ୍ୟତିକ୍ରମ କାରଣରୁ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନର ମିଆଦ ପୁରିଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ମତ ଏହି ମାମଲାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଳପୂର୍ବକ ଲାଗୁ ହୋଇଛି । ଏହି ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ *ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦାସ ଅରୋରାଙ୍କ* (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ବିଚାରପୀଠ ଦେଇଥିବା ଯୁକ୍ତିକୁ ଆମେ ଗ୍ରହଣ କରୁଛୁ ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବି.ଏସ୍. ମଲିକ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, 27 ମେ, 1996 ତାରିଖରେ ଚଣ୍ଡୀଗଡ

ଠାରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଉ ଏକ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯେହେତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିସୂଚନାରେ କୌଣସି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ନଥିଲା, ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ, 1897ର ଧାରା 10ର ଲାଭ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅବକାଶ ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବା ଦିନରେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । 27 ମେ, 1996 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନା, ଯାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି, ତାହା ଏହିପରି ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି :

> "ସଂଖ୍ୟା. 207/Genl. XVII. 3.- ସାଧାରଣ ସୂଚନା ପାଇଁ ଏହା ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଚଣ୍ଡୀଗଡ ସ୍ଥିତ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 1 ଜୁନ ରୁ 30 ଜୁନ, 1996 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଉଭୟ ଦିନ ସମେତ) ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳୀନ ଅବକାଶ ପାଳନ କରିବେ ଏବଂ ଏହି ସମୟକୁ ଅବକାଶ ଅବଧି ଅର୍ଥାତ, 1 ଜୁନ 1996 ରୁ 30 ଜୁନ, 1996 ମଧ୍ୟରେ ପାଳନ କରାଯିବ ।
>
> ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମୟ: ଅପରାହ୍ନ 1.00 ରୁ 1.45 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ବିରତି ସହିତ ସକାଳ 10.00 ରୁ ଅପରାହ୍ନ 4ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
>
> କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମୟ: ଅପରାହ୍ନ 1.30 ରୁ 2.00 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ବିରତି ସହିତ ସକାଳ 10.00 ରୁ ସନ୍ଧ୍ୟା 5.00 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
>
> ମାନ୍ୟବର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଏବଂ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିମାନଙ୍କ ଆଦେଶକ୍ରମେ
>
> (ଏସ୍ ଡି)
> ସହକାରୀ (ମହା) ନିବନ୍ଧକ
> ନିବନ୍ଧକଙ୍କ ପାଇଁ"

ଆମ ମତରେ, ତମାଦି ସମୟକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଏହି ଅଧିସୂଚନା ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଭୁଲ ଅଟେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ 27 ନଭେମ୍ବର, 1995ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅଧିସୂଚନାକୁ 27 ମେ, 1996 (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ର ଅଧିସୂଚନା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଅତିକ୍ରମ କରେ ନାହିଁ । ତା27 ମେ, 1996ରିଖର ଅଧିସୂଚନାକୁ 27 ନଭେମ୍ବର, 1995 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନାର ପରିପୂରକ ଭାବେ ପଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ କାରଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିସୂଚନାରେ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳୀନ ଅବକାଶ ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି । 27 ନଭେମ୍ବର, 1995 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନାର ପ୍ରଭାବକୁ 27 ମେ, 1996 ତାରିଖର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି

ପ୍ରକାରେ ହ୍ରାସ କରାଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ଏହାର ବିପରୀତରେ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିସୂଚନା, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି, ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅବକାଶ ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟ କିପରି ପରିଚାଳିତ ହେବ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଛି । ତେଣୁ ଉଭୟ ବିଜ୍ଞପ୍ତିକୁ ଏକାଠି ପଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଏହାପରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମଲିକ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପତି (ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ଅଧିନିୟମ, 1954ର ଧାରା 23-A ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସମୟ ସମୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ କିମ୍ବା ଅବଧି ପାଇଁ ଅବକାଶ କିମ୍ବା ଅବକାଶ ରହିବ ଏବଂ ଅବକାଶ ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 'ଖୋଲା' ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏହି ତର୍କରେ ଏକ ମୌଳିକ ତ୍ରୁଟି ରହିଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସହିତ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ଅବକାଶ ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମାମଲାର ପରିଚାଳନା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି (ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ଅଧିନିୟମ, 1954 ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ, ବରଂ ସେହି ତରଫରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ଅଧିସୂଚନା ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହେବ ।

ଆମେ ଉପରେ ଯାହା କହିଛୁ, ସେଥିରେ ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ, ଏହି ଅପିଲରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ । ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଆର୍.ପି. ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦକ

ଆଦିତ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।